

בזיל חברי היקר

מאת אריה אבנרי

כמה ימים לפני שחברי הטוב בזיל יוסף ז"ל נפטר ביום הכיפורים הוא זכה לעדנה האחרונה בחייו. בשעה שסעדתי אותו במחלקה האונקולוגית של בית החולים "איכילוב" בתל אביב הוא שלף מכתב שהגיע אליו מהמכון הבריטי הלאומי לגראפיקה שהזמין אותו להציג על חשבונו קריקטורות מפרי מכחולו בתערוכה מיוחדת. ההכרה הבינלאומית ביכולתו המקצועית הייחודית של אחד הקריקטוריסטים הגדולים במדינה איחרה לבוא.

אחד מאלה שהעריכו מאוד את כישוריו היה ראש הממשלה בנימין נתניהו שהיה חברו הטוב ביקר אותו באחד מאשפוזיו בבית החולים. נתניהו ביקש לסייע לו בהוצאת אחד מספרי הקריקטורות הפוליטיות שלו אבל בזיל הגאה סירב לקשור חברות בעסקים וחרף מצבו הכספי הדחוק התעקש לממן אישית את הספר ולהפיצו בכוחות עצמו. בזיל התעקש לקרוא לו "מר נתניהו ולא ביבי" הוא ראש הממשלה, אמר. נתניהו התקשר מדי כמה ימים לבית החולים כדי לדרוש בשלומו, אבל לא ידע עד כמה חמור מצבו ובזיל הקפיד שלא להטרידו ולהעמיס עליו. גם על ההזמנה לנסיעה ללונדון הוא לא סיפר לנתניהו.

"אני כבר לא אספיק לנסוע" לחש בזיל הכחוש והחלש, "ימי ספורים אני מבקש שתהיה עד לצוואה שאני כתבתי".

ניסיתי לשווא לדחות את הקץ ולעורר בו את הרצון להיאבק במחלה הממארת הארורה במטרה לנסות להאריך את חייו, כפי שעשיתי ללא הצלחה פעמים רבות בשבועות האחרונים לחייו, אבל כשלתי. גם במצבו הסופני המשיך בזיל להתעקש כדרכו בקודש ובחול ולא ויתר. הוא חייג לאחד מחבריו שלא היו מוכרים לי והזעיק אותו לבית החולים להיות עד שני. שנינו חתמנו על הצוואה בפנים חתומות ובכאב פנימי עצור והבנו ששעת הפרידה ממנו הולכת וקרבה במהירות. "עכשיו אני רוצה למות אני לא יכול לסבול יותר" מלמל בזיל.

לשווא ניסיתי לעודד אותו הכתובת הייתה על המיטה ועל פניהם הנפולים של הצוות הרפואי שעקבו מקרוב אחר דעיכתו של הגבר הנאה והאציל שאיבד בימיו האחרונים עלי אדמות את כבודו העצמי שכל כך היה חשוב בעיניו לאורך שנות חייו. כאשר הגעתי למחרת הוא שכב כבר ללא הכרה וכך היה עד לפטירתו.

בזיל שעלה ארצה בנעוריו מאיטליה עם הוריו הסתלק לעולמו בגיל 72 היה אדם אציל, מנומס, נעים הליכות ישר ואיש עקרונות. עד יום מותו לא חדל להזכיר את אחיו הבוגר שניספה על סיפונה של אניית אצ"ל "אלטלנה" ולא סלח לאנשי ההגנה שרצחו אותו בדם קר. צילום האח היה קבוע דרך קבע על השידה בדירתו. הוא היה חייל קרבי בכל מהותו והגיע לדרגת קצונה בכירה בצנחנים. למרות שהמעט לספר על הקרבות שבהם נטל חלק במלחמות השונות לא הסתיר את הערצתו לאריק שרון שהיה מפקדו הישיר. הערצה זו התפוגגה לחלוטין בתקופה ששרון הפך לראש הממשלה והחליט על ההתנתקות. בזיל ידע היטב שמהלך מדיני שגוי זה שפילג את העם נועד להסיח את הדעת ממעשי השחיתות של אריק.

בגלל יושרו וסלידתו משחיתות הצעתי לו לפני שנה להצטרף למועצה הציבורית שליד אומ"ץ. הוא שמח לפגוש חברים אידיאולוגים ימנים מסוגו של אליקים העצני והזדעזע לשבת במחיצתה של שולמית אלוני ורן כהן. אנחנו חייבים לשמור על פלורליזם ועל מיגון של דעות הסברתי לו והוא התקשה לעכל זאת. בזיל מעולם לא הסתיר את דעותיו הימניות שהלכו והקצינו ככל שהתבגר. לא במקרה הלכו אחרי ארנון משה פייגלין, אורי מילשטיין, עו"ד ד"ר חיים משגב, עזריאל לבנת ואחרים השייכים לברנז'ה הזו.

אני מעדיף לזכור את בזיל כחבר טוב ומוכשר, אדם במלוא מובנה של המילה.

כאשר הוצאתי לאור לפני שנה וחצי את ספרי, זעקי ארץ מושחתת שעל שערו הופיע דיוקנו של ראש הממשלה לשעבר אהוד אולמרט כעס עלי על שלא אישרתי לו לעטר את שער הספר.

כמה חודשים לפני פטירתו בזיל הוציא לאור את ספר הקריקטורות האחרון שלו "מבחני תוצאות כל כך עצוב עד שזה מצחיק" הכולל עשרות קריקטורות פוליטיות עם טקסטים מבריקים. אחת הקריקטורות הבולטות היא זו של ראש הממשלה לשעבר אהוד אולמרט ניצב מאחורי סורג ובריח. ומתחת לה הופיע הכיתוב הדו משמעי "קוים לדמותו". "זו מתנה עבורך" אמר לי בזיל. אני לא הספקתי לצערי לגמול לו על כך.

שלום לעפרו.

